

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 7.5 : «ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΩΝ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

Κ.Π.Σ.	2000-2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	7: «Προγράμματα ανάπτυξης αγροτικού χώρου»
ΜΕΤΡΟ	7.5: «Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών – Προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς»
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Οι επιλεγμένες περιοχές εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Οι κάτοικοι των περιοχών εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000–2006
ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	1306 Ανακαίνιση – βελτίωση αγροτικών οικισμών

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Ποσό (σε ΕΥΡΩ)	Ποσοστό στη Δ.Δ. του Μέτρου	Ποσοστό στον Άξονα Προτεραιότητας		Ποσοστό στο Πρόγραμμα	
			% Σ.Κ.	% Δ.Δ.	% Σ.Κ.	% Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	63.529.390		12,55%		1,79%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	54.000.000		10,67%	14,92%	1,52%	2,53%
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ-Π)	37.435.172	69,32%	7,40%	10,34%	1,05%	1,75%
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	16.564.828	30,68%	3,27%	4,58%	0,47%	0,78%
Ιδιωτική Συμμετοχή	9.529.390		1,88%		0,27%	
Δανεισμός	0					

B. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΔΕΙΚΤΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Το οικιστικό περιβάλλον των επιλεγμένων περιοχών εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου, όπως διαμορφώθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, αντανακλά τα προβληματικά χαρακτηριστικά της δημογραφικής συρρίκνωσης και κοινωνικής-οικονομικής καθυστέρησης σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί οικισμοί εγκαταλείφθηκαν, με αποτέλεσμα τη σταδιακή αχρήστευση της τεχνικής τους υποδομής καθώς και τη βαθμιαία υποβάθμιση ή και κατάρρευση του οικιστικού κελύφους.

Από την άλλη πλευρά, στους λίγους οικισμούς στους οποίους συγκρατήθηκε η κρίσιμη μάζα πληθυσμού, η έλλειψη ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού και η αποσπασματική αντιμετώπιση των αναγκών σε δίκτυα τεχνικής υποδομής είχε αρνητικές επιπτώσεις.

Έτσι στην πλειοψηφία τους, οι νέες οικοδομές που κατασκευάστηκαν είναι χαμηλής ποιότητας, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις η επιλογή του χώρου ανέγερσης, το μέγεθος και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά τους αλλοιώνουν την παραδοσιακή φυσιογνωμία των οικισμών.

Όσον αφορά στα δίκτυα τεχνικής υποδομής, οι παρεμβάσεις ήσαν αποσπασματικές, με σκοπό την αντιμετώπιση άμεσων πιεστικών αναγκών, κυρίως στους τομείς της ύδρευσης, αποχέτευσης και οδοποιίας, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίζεται η μακροχρόνια κάλυψη των αναγκών με ορθολογικό σχεδιασμό και ολοκληρωμένη κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών έργων.

Τέλος, η διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων περιορίστηκε κατά κύριο λόγο στις κεντρικές πλατείες ορισμένων οικισμών, χωρίς να εξασφαλίζεται η λειτουργική και μορφολογική σύνδεσή τους με τον υπόλοιπο οικιστικό ιστό και η συνολική αναβάθμιση του.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ωστόσο το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από τις μελέτες των περιοχών εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων, η αναπτυξιακή καθυστέρηση και κατά συνέπεια η περιορισμένη οικοδομική δραστηριότητα, είχε ως αποτέλεσμα σε αρκετά χωριά να διασωθούν αξιόλογα οικιστικά σύνολα με παραδοσιακό χαρακτήρα και να διατηρηθούν στην ύπαιθρο σημαντικά αρχιτεκτονικά στοιχεία που είναι συνδεδεμένα με την παραδοσιακή αγροτική ζωή, όπως μύλοι, λιοτρίβια, γεφύρια κ.α.

Ο αρχιτεκτονικός αυτός πλούτος, ο οποίος παρέμεινε ανεκμετάλλευτος επί δεκαετίες και κινδυνεύει σήμερα από τη φθορά του χρόνου, αποτελεί σοβαρό συγκριτικό πλεονέκτημα των περιοχών αυτών πάνω στο οποίο μπορεί να στηριχθεί η προβολή της φυσιογνωμίας της περιοχής, η προσέλκυση επισκεπτών και η ανάπτυξη εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ, ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ/ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΤΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

Το Μέτρο αφορά :

1. Στην κατασκευή βασικών έργων τεχνικής υποδομής των αγροτικών οικισμών, η έλλειψη των οποίων υποβαθμίζει τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων και αποτελεί σοβαρό ανασχετικό παράγοντα στην ανάπτυξη των οικισμών. Τα έργα αυτά καλύπτουν τις παρακάτω τρεις κατηγορίες :
  - Κατασκευή δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης.
  - Βελτίωση / κατασκευή δικτύου εσωτερικής οδοποιίας.
  - Ηλεκτροδότηση οικισμών.
2. Στην αναβάθμιση των οικιστικών κέντρων με ανάπλαση των κοινόχρηστων χώρων (δρόμοι, πλατείες κ.λ.π.) και την ανάδειξη του παραδοσιακού χαρακτήρα των οικισμών με την προστασία και αξιοποίηση αξιόλογων διατηρητέων κτιρίων με κοινωφελείς χρήσεις καθώς και με την προστασία – ανάδειξη στοιχείων τα οποία έχουν ιδιαίτερη ιστορική ή αισθητική αξία.
3. Σε ενέργειες προστασίας και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου τα οποία συνδέονται με την τοπική ιστορία και τις παραδοσιακές αγροτικές εργασίες.

Δεδομένου ότι με το Μέτρο αυτό αναβαθμίζεται το οικιστικό περιβάλλον και προστατεύεται – αξιοποιείται η παραδοσιακή αρχιτεκτονική κληρονομιά του αγροτικού χώρου, υπάρχει άμεση συνάφεια με τους βασικούς στόχους του Άξονα 7 του Ε.Π. Στους στόχους αυτούς περιλαμβάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η προστασία – ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων των περιοχών, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση της φυσιογνωμίας τους και την προσέλκυση επισκεπτών με θετικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία.

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Η εκπόνηση των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης του αγροτικού Χώρου για τις περιοχές εφαρμογής ανέδειξε τις ακόλουθες προτεραιότητες :

1. Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στους οικισμούς με την κατασκευή βασικών έργων τεχνικής υποδομής στους τομείς ύδρευσης – αποχέτευσης και εσωτερικής οδοποιίας.
2. Αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος με έργα ανάπλασης των οικισμών.
3. Προστασία και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στα πλαίσια του Μέτρου θα εκπονηθούν μελέτες και θα κατασκευασθούν έργα τα οποία θα καλύπτουν τις παρακάτω κατηγορίες πράξεων :

1. Βελτίωση και κατασκευή δικτύων ύδρευσης – αποχέτευσης οικισμών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο έργα βελτίωσης και κατασκευής δικτύων ύδρευσης προκειμένου να εξασφαλιστεί η υδροδότηση των οικισμών. Σημειώνεται ότι κατά το σχεδιασμό και την κατασκευή των έργων αυτών θα πρέπει να λαμβάνονται σημαντικά υπόψη οι προοπτικές εξάπλωσης και ανάπτυξης του κάθε οικισμού.

Στα έργα της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνεται η κατασκευή και αντικατάσταση αγωγών, η κατασκευή υδατοδεξαμενών, ο εξοπλισμός αντλιοστασίων κ.ο.κ. Επίσης, στα πλαίσια της ίδιας κατηγορίας πράξεων προβλέπεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ομβρίων, καθώς και η κατασκευή αποχετευτικών δικτύων μικρής κλίμακας, όπου έχει εξασφαλιστεί ο αποδέκτης των λυμάτων και έχει τεκμηριωθεί από τεχνικοοικονομική και περιβαλλοντική άποψη η αναγκαιότητα των πράξεων αυτών.

2. Βελτίωση - κατασκευή δικτύου εσωτερικής οδοποιίας

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μελέτες και έργα βελτίωσης και κατασκευής του οδικού δικτύου μέσα σε αγροτικούς οικισμούς. Προβλέπονται έργα ασφαλτόστρωσης, ανακατασκευής του ασφαλτοτάπητα, καθώς επίσης και επεμβάσεις μέσα σε οικισμούς (διάστρωση χώρων προσπέλασης με υλικά συμβατά με το ύψος και την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του οικισμού). Επίσης, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται η κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση του εσωτερικού οδικού δικτύου των οικισμών, καθώς και η υλοποίηση ειδικών παρεμβάσεων σε οικισμούς οι οποίοι εμφανίζουν ιδιαίτερα κυκλοφοριακά προβλήματα (έλλειψη ορατότητας σε κλειστές στροφές, δυσκολία διασταύρωσης οχημάτων λόγω περιορισμένου πλάτους οδοστρώματος κ.ο.κ.).

3. Ανάπλαση οικισμών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έργα (μελέτη και κατασκευή) για την ανάπλαση και αναβάθμιση οικισμών. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένους οικισμούς οι οποίοι είτε να είναι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί και διατηρητέοι είτε να παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα υποβάθμισης. Η Δράση δεν εφαρμόζεται σε εγκαταλελειμμένους οικισμούς.

Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση τέτοιου είδους παρεμβάσεων είναι η σύνταξη μελέτης ανάπλασης οικισμού στην οποία θα αντιμετωπίζεται συνολικά ο οικισμός ή σύνταξη σχεδίου αναβάθμισης του οικισμού το οποίο θα περιλαμβάνει σύνολο μελετών για συγκεκριμένα κτήρια ή περιβάλλοντα στοιχεία του οικισμού.

Οι παρεμβάσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν έχουν ως στόχο να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη διατήρηση και ανάδειξη της τοπικής φυσιογνωμίας του κάθε οικισμού και των φυσικών πόρων καθώς και στην αύξηση της επισκεψιμότητας των οικισμών και κατ' επέκταση στην οικονομική ανάπτυξη αυτών. Ως εκ τούτου θα πρέπει να γίνουν συνολικές και «ολοκληρωμένες» παρεμβάσεις στα πλαίσια ενός ευρύτερου και μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού σχεδιασμού του οικισμού, ενώ θα πρέπει να αποφευχθούν μεμονωμένες χωρικές και κτηριακές παρεμβάσεις οι οποίες δεν θα συνδέονται μεταξύ τους.

Στα πλαίσια του Μέτρου αυτού περιλαμβάνονται έργα που αφορούν αποκατάσταση κτιρίων (στατική αρχιτεκτονική, φωτισμός κτιρίων, διαμόρφωση χώρου κ.λ.π.), τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακά και διατηρητέα ή πρόκειται για αξιόλογα κτίσματα παραδοσιακού αρχιτεκτονικού σχεδιασμού με ιδιαίτερα στοιχεία αισθητικής και ιστορικής

αξίας, τα οποία όμως εντάσσονται μέσα στο συνολικό πλαίσιο ανάπλασης και ανάδειξης του οικιστικού χώρου. Σημειώνεται ότι οι παρεμβάσεις αυτού του είδους θα πρέπει να ακολουθούν όσα καθορίζει η κοινοτική και εθνική νομοθεσία για τους παραδοσιακούς και διατηρητέους οικισμούς καθώς επίσης και τους όρους δόμησης για τα χαρακτηρισμένα κτήρια.

Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε παρέμβαση που θα πραγματοποιηθεί στους οικισμούς δεν θα πρέπει να επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον αλλά να συμβάλει σημαντικά και ουσιαστικά στη διαφύλαξη και προστασία του.

Επίσης στα πλαίσια του Μέτρου προβλέπονται και Δράσεις – έργα που αφορούν πεζοδρομήσεις και διαμορφώσεις – αναπλάσεις κοινοχρήστων χώρων (δεντροφυτεύσεις - πάρκα, πλατείες, παιδικές χαρές, γήπεδα χώροι αθλοπαιδιών κ.λ.π.), όπου όμως ενδείκνυται.

Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε έργα που αφορούν ηλεκτροφωτισμό κοινόχρηστων χώρων των οικισμών με τη δημιουργία, επέκταση ή συμπλήρωση του υπάρχοντος δικτύου.

Στο σύνολο των παρεμβάσεων που θα πραγματοποιηθούν στα πλαίσια ανάπλασης των οικισμών θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τοπικά υλικά προκειμένου να διατηρηθεί η αισθητική του χώρου και η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία. Επίσης η υλοποίηση μεμονωμένων παρεμβάσεων θα πρέπει να αποφευχθεί, ενώ θα μπορούσαν να υλοποιηθούν μόνο στη περίπτωση που αποδεικνύεται η αναγκαιότητα αυτών προκειμένου να συμπληρωθεί το σύνολο των παρεμβάσεων ανάδειξης ενός οικισμού που ήδη έχουν πραγματοποιηθεί σ' αυτόν.

4. Προστασία και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μελέτες και έργα για την προστασία – αποκατάσταση και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μονοπάτια, μοναστήρια κ.α.

Οι βασικές προϋποθέσεις για την επιλογή των πράξεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής δύο:

- Η εξασφάλιση της προσπελασιμότητας, προκειμένου να είναι εύκολα προσιτό από επισκέπτες, η μικρή απόστασή τους από οικιστικό σύνολο και η ένταξή τους σε πολιτιστική διαδρομή.
- Η ένταξη του συγκεκριμένου αρχιτεκτονικού στοιχείου σε ένα συνολικότερο δίκτυο διαδρομών το οποίο να αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών στην περιοχή.

Ύψος Ενίσχυσης

Στα μικρά δημόσια έργα το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% του επιλέξιμου κόστους.

Για τα ιδιωτικά έργα το ύψος ενίσχυσης θα είναι σύμφωνα με όσα καθορίζονται στην με αριθ. 505/19.11.2002 Κ.Υ.Α. σχετικά με τα «Καθεστώτα ενισχύσεων του Κοινοτικού Παλίσιου Στήριξης 2000-2006 για τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου», όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΜΕΤΡΟΥ - ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΡΩΝ

Δείκτες εκροών	ΣΤΟΧΟΣ 2006
▪ Πλήθος επενδυτικών σχεδίων στις περιοχές ΟΠΑΑΧ	80
▪ Πλήθος έργων που υλοποιούνται στις περιοχές ΟΠΑΑΧ	200

Ως δείκτης αποτελεσμάτων μετράται η δημιουργία ή διατήρηση θέσεων απασχόλησης στις περιοχές εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων.

Οι επιπτώσεις από την υλοποίηση των Δράσεων του Άξονα 7 θα μετρηθούν σε όρους διατήρησης / αύξησης του πληθυσμού των περιοχών εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων.

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Επισυνάπτεται ο σχετικός πίνακας στο Κεφ. 3 «Χρηματοδοτικοί Πίνακες».

Δ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το Μέτρο θα εφαρμοστεί στις επιλεγμένες περιοχές των ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου.

Για την εφαρμογή του Μέτρου προβλέπονται τα ακόλουθα στάδια :

α. Δημόσια έργα

- Η Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Α.Α.-Α.Υ.» προβαίνει στην ενημέρωση των προβλεπόμενων κατηγοριών τελικών αποδεκτών του Μέτρου, και τους πληροφορεί για τις δυνατότητες χρηματοδότησης Δράσεων. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη φύση των Δράσεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του Κ.Π.Σ., του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.
- Σύνταξη Τεχνικών Δελτίων Έργου / Υποέργου σύμφωνα με την κωδικοποίηση του Ο.Π.Σ. του ΥΠ.ΟΙ.Ο. από τους τελικούς δικαιούχους του Μέτρου και υποβολή αυτών προς έγκριση, στην Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Α.Α.-Α.Υ.».
- Έλεγχος των υποβαλλόμενων Τεχνικών Δελτίων έργων / υποέργων με βάση τα κριτήρια ένταξης των πράξεων όπως αυτά έχουν ορισθεί.
- Ένταξη του έργου σε ΣΑΕ / ΠΔΕ.
- Ένταξη του έργου στο Πρόγραμμα από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., εφόσον εκπληρώνονται τα κριτήρια που αυτή έχει ορίσει.
- Έναρξη υλοποίησης φυσικού αντικείμενου του έργου.

β. Ιδιωτικά έργα

- Η υλοποίηση των ιδιωτικών έργων του Μέτρου γίνεται σύμφωνα με την με αριθ. 505/19.11.2002 Κ.Υ.Α. σχετικά με τα «Καθεστώτα ενισχύσεων του Κοινοτικού Παλυσίου Στήριξης 2000-2006 για τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου», όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.
- Η Διεύθυνση Προγραμματισμού & Γ.Δ., η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΓΤΠΕ-Π του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τις Δομές Στήριξης Αγροτικού Χώρου, προβαίνει στην ενημέρωση των προβλεπόμενων κατηγοριών τελικών αποδεκτών του Μέτρου, και τους πληροφορεί για τις δυνατότητες χρηματοδότησης Δράσεων. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη φύση των Δράσεων που δύνανται να προτείνουν για

ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του Κ.Π.Σ., του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέρους.

- Έκδοση προκήρυξης για την υποβολή προτάσεων από τους ενδιαφερόμενους φορείς, η οποία θα περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις ένταξης των έργων, τα κριτήρια επιλογής κ.λ.π.
- Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας από τους ενδιαφερόμενους φορείς στη Δομή Στήριξης Αγροτικού Χώρου που θα λειτουργήσει σε Περιφερειακό επίπεδο.
- Αξιολόγηση των φακέλων υποψηφιότητας και υποβολή εισήγησης προς την Υπηρεσία Διαχείρισης για την ένταξη ή μη του έργου.
- Σύνταξη Τεχνικού Δελτίου Έργου ή/και Υποέργων του Γ' Κ.Π.Σ. σύμφωνα με την κωδικοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΥΠ.ΟΙ.Ο. (Ο.Π.Σ./ΕΡΓΟΡΑΜΑ) και υποβολή του προς την Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- Ένταξη του έργου στο Πρόγραμμα από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., εφόσον εκπληρώνονται τα κριτήρια που αυτή έχει ορίσει.
- Έναρξη υλοποίησης φυσικού αντικείμενου του έργου.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση των έργων θα γίνεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις εφαρμογής του Κ.Π.Σ. και του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ε. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Η Δ/νση Προγραμματισμού και Γ.Δ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΓΤΠΕ-Π και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού.

ΣΤ. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα κριτήρια υπάρχουν σε ξεχωριστό φάκελο.

Ζ. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Κατά γενικό κανόνα δεν παρέχονται.

Στις όποιες περιπτώσεις προβλέπεται η ενίσχυση σε κεφαλαιουχικό μη παραγωγικό εξοπλισμό παραδοσιακών στοιχείων αγροτικής κληρονομιάς ή σε παραγωγικό εξοπλισμό χωρίς αύξηση παραγωγικής ικανότητας, η ενίσχυση ανέρχεται έως 100% ή 75% του κόστους αντίστοιχα, σύμφωνα με το σημείο 4.1.2.2 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στη Γεωργία, καθώς και τα σχετικά αναφερόμενα στη Κ.Υ.Α. 505/2002 με θέμα «Καθεστώτα Ενισχύσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 για τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου», όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Οι Δράσεις του Μέτρου δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 29.4.β. (Ποσοστό συμμετοχής ταμείου μέχρι 35%), δεδομένου ότι δεν αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις κατά την έννοια του άρθρου αυτού.